

Megjelen minden vasárnap. Előfizetési ár : egész évre 6 frt., félévre 3 frt.

A szerenese kereke.

— Elbeszélés. —

Nagyanyától.

(Vége.)

A bál elmúlt, minden dicsőségével egyetemben. Hazamentek nagyálmosan, fáradtan, a szegény szülők a virrasztástól, a kisasszonykák pedig nem annyira a sok táncztól, mint inkább a szoros czipő és a csontropogató fűző miatt halálosan kimerülve.

Elmentek aztán aludni, kiadva a parancsolatot az ébren várakozó Erzsikének, hogy déli 12 óráig a hálósobák ablakai alatt még a macska se mocszanjon. Sára asszony tehát az udvarba örök kiállította Gyurkát, ki egy vállára vetett nyárssal akképen tette körutját a szárnyas állatok közt, hogy ezek, meglátva őt ama halálos jelvénynyel, hápogva, gágogva, karatyolva futottak szanaszét, — még a nagylábú pulykák is, megfélekedve méltóságos járásukról, nagy hurrkolással szaladtak az udvar legmesszebbre eső szögletébe, mihez a rohanót a gyöngytyúkok verték.

Erzsike az éji virrasztást zenével, olva-

sással rövidítette meg, egyetmást naplójába is jegyezgetvén. Legyen szabad ebbe bepilantanunk.

„Febr. 28. Ma egy éve, hogy imádva szeretett jó édesanyám elhunyt, itt hagyva engem árván . . . Oh üdvözült lélek, tekints le árva gyermekedre és lásd, hogy nem feledtem el tanításaidat, a miket mindig fülemben csengő kedves, szelid hangodon mondtál: „Leányom, őrizd meg lelked tisztaságát; sem szóval, sem tettel ne kövess el olyant, a mi meghomályosíthatná annak fényvilágát; — úgy lész örökké derült. Légy szerény, szorgalmas. Tiszteld az idősbeket. A bajokban el ne csüggedj, a szerencsében el ne bizd magadat. Törekedjél a magasb műveltséget magadévá tenni, — ez lelked tápja lesz, valamint a szorgalom és dolgosság föntartja a tesi erőt, az egészséget, és jóllétet szerez. Szeresd az Istent; minden ügyeidben folyamodjál hozzá; imáiddal keresd fel mindig, — s ha fájdalmas napok következnek rád, ő is fölkeres téged szent szeretetének áldásos kegyelmével. Szeresd hazádat. Embertársaid iránt légy áldozatkész. Ha ezeket megtartod, követed: nyugodt lesz lelkiismereted és erős leszesz

a hitben, hogy Isten — a végtelen szeretet — nem hagy el téged!“

„Oh igen, igen, te jó, imádva szeretett anyám! ezt mind iparkodom emlékezetemben megtartani és a mennyire erőmtől telik, megközelíteni!“

Kebléből picziny arczképet vont elő, mely anyját ábrázolá, — ajkaihoz emelte és elhalmozta csókjaival, aztán néhány pillanatra csendesen imádkozott . . .

A virrasztó Erszike.

Másnap igen élénk lett a Kriványi-ház, mert véletlenül megérkezett a nagykiterjedésű jószág tulajdonosa, Váraljay Kálmán ur.

Hosszúfalvi Váraljay Kálmán ur 70 körül járó, beteges, gyenge öreg ember volt, a ki, mintha már érezte volna közeli halálát, eljött, hogy még egyszer élő szemmel lássa jövő nyughelyét, őseinek sirboltját.

Harmadnapra ágyban kellett maradnia, annyira elgyengült. Kérdésére az orvos azt mondá, hogy állapota komoly. Váraljay ur e feleletből többet értett, mint a mennyit az orvos mondani akart, — táviratoztatott tehát egyetlen fiának Pestre, ki még aznap estefelé meg is érkezett.

A beteg földesur váratlan megérkezése után a Kriványi urnök a kastély másik szárnyába vonultak. Kriványi rá akarta beszélni nejét és leányait, hogy látogassák meg öreg jótevőjüket, de minden kérése hiába volt, — ők azt a világ minden smukkjáért sem tették volna meg, hanem három szájjal kiáltották a papának, hogyan gondolkozhatik ilyen póriasan?! talán még ápolják is?! no bizony, csak az kellene, hogy a beteg kipárolgását tüdejökbe szívják! ott van Iza, menjen az a beteghez ápolónak, ő ugyanis arra való!

— No no, — mondá fejcsóválva Krivá-

nyi ur, — én aztán a következményekért nem leszek felelős, engem ne okozzatok, én mosom kezeimet, mint Pilátus!

— Eredj, eredj! — nevetett gúnyosan Ludmilla urnő, — Pilátust hoztad fel, de te nem vagy Pilátus, csak a Pilátus macskája vagy!

Ezen aztán kedves leányai is elkezdtek kacagni, hogy a mama csupa élez, csupa szellem még most is, — minő kedvesen tudja magát kifejezni!

Erszike ezalatt a leggyöngédebb figyelemmel ápolta a beteget, s biztató, vigasztaló szavai után szinte alábbhagyni látszottak a betegség rohamai. Alig pihent pár órát, már ismét a beteg és az orvos mellett volt. Néha, Váraljay ur kívánságára, egy-egy versszakot olvasott fel a bibliából, majd pedig, saját szive sugallatát követve, buzgón imádkozott a beteg felgyógyulásáért. És ezt azon szivből fakadó és szivhez szóló kedves hangon, mi a lelket elringatja és a hetedik égbe ragadja.

Váraljay ur egyszer ilyenkor magához intette Erszikét, s kis kezét reszkető kezeivel megszorítva mondá:

— Köszönöm, édes leányom! — s fia felé fordulva hozzátette: Értetted? — *Leányom!*

— Igen, atyám! Köszönöm! Áldalak értte! — s a fiatal Váraljay Jenő kezére borult atyjának, tisztelő szeretettel csókolva meg azt.

Váraljay Kálmán ur néhány nap mulva ott pihent a családi sirboltban. — —

Erszike nemsokára levelet kapott, melyben a fiatal Váraljay Jenő azt írta, hogy anyagi jósága örökre megnyerte szeretetét és tiszteletét, s így csak szive hajlamát követi, midőn — boldogult atyjának kifejezett ohajtása szerint — megkéri kezét. — Erszike Jenőt gyámjához, Kriványi urhoz utasította, ki nagyot bámult ugyan, de természetesen nem tagadhatta meg beleegyezését.

Hanem az urhölgyek mikor ezt meghallották, — nem tudni, véletlenségből-e, vagy valami más okból, egyik a kedves kávé csészéjét ejtette ki a kezéből, a másik pedig egy értékes emlékpoharat tört el, — aztán volt sirás és sópánkodás. A papa pedig csak ennyit szólt:

— Megmondtam

Azonban még hátra volt a fekete leves. Váraljay Jenő, ki most a jószágot átvette, nagy kimélettel nyugalomba helyezte Kriványi urat, az eddigi jószág-igazgatót; a nyugdíj elég tisztességes volt ugyan arra, hogy abból egy takarékos család megélhessen, — hanem Kriványiék a takarékoságot csak névről ismerték, s azonfelül most vége lett az uraskodásnak!

Erzsikét vőlegénye egy atyai nénjéhez küldte, míg ő a gyász-év leteléseig külföldre utazott; ez idő alatt gyakran váltottak leveleket s így még jobban összefüzdtek lelkeik.

Hanem a Kriványi kisasszonyok, azok most nagyon meg voltak akadva! Ha egy szép vasalt ruhát akartak fölvenni, maguknak kellett a deszka mellé állni, és mennyi könyhullatásba került az ilyen ruha! mert ők nem tudták a munkát elvégezni, s azt most a mama vette át, a kinek egészen elkeserítette életét a dolog, a mitől régen elszokott. Lett aztán zürzavar! a mama kínoztta a leányokat, ezek meg a mamát. Hej, sokszor megemlékeztek most Erzsikéről, minő jól tudott az mindent! minő jó is az, ha az ember mindent megtanul! most már ő lesz az urnő, — és mi? és mi? Ekkor aztán újra elkezdődött a rettentő sopánkodás.

Nem is kopogtatott be hozzájuk a szerencse, pedig már az általok ugynevezett „bagariások“-hoz is elmentek volna, — csak hogy azoknak nem kellett a csalánpatyolat, — azt mondták: köszönik alásan, de nem kérnek belőle!

Egy év múlva Váraljay Jenőből és Erzsikéből boldog pár lett.

Erzsike ezután sem szünt meg jót tenni, — férje által jövedelmező hivatalt eszközöltetett ki a Louisból lett Lajosnak, a ki igyekezete és szorgalma által azt meg is érdemelte, s kinek jó szive lévén, gyakran segített szüléin; annyi elégtételt azonban vett magának, hogy sokszor nővérei elé terítette, miszerint ő is csak olyan Erzsike-féle leányt fog nőül venni.

Szerénység, szorgalom, — ez a jó kis leányok jelszava.

Szülőföldemen.

Szép a kék ég másutt,
Oly kecségtető,
S a virágillatos
Fényes levegő;
Ámde jobban tetszik
Százszorta nekem
A beborult menny is
Szülőföldemen.

Biborhajnalával
S arany fényével
Nem tölt el másutt a
Szép nap oly kéjjel:
Mint amily kellemes
Élvezet nekem
A homályos est is
Szülőföldemen.

Jótékonyan nem hat
Rám a kikelet,
Midőn tündér virányt
Szó más táj felett.
Ámde, mint a színméz,
Oly édes nekem
Még a zordon tél is
Szülőföldemen.

Elmulik szívemről
Bú, gond s fájdalom,
Minden gyászos könnyem
S minden sóhajom;
Örömmel telik meg
Csupán kebelem
És csak boldogsággal
Szülőföldemen.

Városey Mihály

A világ legszebb rózsája.

— Rege. —

Volt egyszer egy hatalmas királynő, kinek kertjében minden évszak és éghajlat legszebb virágai voltak találhatóak. Különösen nagyon kedvelte az uralkodónő a rózsákat s azért a legkülönbözőbb fajokat tenyésztette, mindenféle változatban, a legegyszerűbbtől fogva a legszebbig. A palotafalakhoz mindenütt a legpompásabb rózsacserjék

simultak s tekergöztek fel az oszlopokra és ablakkönyöklökre, sőt a tornácban s a termekben is egész a tetőkig kapaszkodtak, hol színre, illatra és alakra nézve százfélekép váltakoztak.

Azonban bent a palota termeiben gyász és szomorúság honolt, mert a királyné sinlő-ágyban feküdt s az orvosok kinyilatkoztatták, hogy meg fog halni.

— Van még egy mód megszabadítására, — mondá a legbölcsebb köztök. — Hozzátok elő a világ legszebb rózsáját, azt a rózsát, mely a legmagasabb és legtisztább szeretet képe. Ha e rózsza a királynő szemei elébe jön, mielőtt azok megtörnének, akkor nem fog meghalni.

Mozgásba jött fiatal és öreg a palotában s előhordták a legszebb rózsákat, melyek a kertben virultak, de ezek nem voltak olyan rózsák, melyek a királynő fenyegetett életét meg tudták volna menteni. A szeretet virágos kertjéből kellett a szabadító rózsának jönnie. — De hát az ott virágzók közül ugyan melyik volt a legmagasabb és legtisztább szeretet képe? —

A költők énekeltek a világ legszebb rózsájáról s mindenik mást nevezett; követtek küldettek széjjel az egész országban mindazon szívekhez, melyek szeretettel dobogtak, minden állású és koru emberhez.

— Még senki sem nevezte meg az igazi virágot, — mondá a bölc, — még senki sem mutatta meg a helyet, hol az teljes pompájában felvirágzott. Nem ama csodavirág az, melynek ápolására az ember egy kis magános szobácskában éltenek napjait és éveit szenteli s melynek áráért hosszú, álmatlan éjeken feláldozza saját lételét: t. i. a tudomány varázsrózsája.

— Én tudom, — mondá egy boldog anya, ki gyöngé gyermekével a királynő betegágyához lépett, — én tudom, — hol található a világ legszebb rózsája, az a rózsza, mely a földön a legmagasabb és legtisztább szeretet képe. Az kedves gyermekem arcán virul, midőn az álm által megerősítette szemeit felnyitja s egész szeretetével reám mosolyog.

— E rózsza szép, — viszonzá a bölc, — de még pompásabbat kell találni.

— Igen, még sokkal szebbet, — mondá egy másik az asszonyok közül. — Én láttam;

magasztosabb és szentebb rózsza nem virul sehol a földön, de halvány volt, mint a thearózsza levelei. A királynő arcán láttam azt; letette koronáját s hosszú, bánatteljes éjjelen maga ment, beteg gyermekével karján, Istenhez a gyermek életéért imádkozni, mint a hogy csak anya imádkozhatik a veszély óráiban.

— Szent és csodateljes hatalmu a fehér bánatrózsza, — mondá a bölc; — de még sem az igazi királynőnk megszabadítására.

— Nem, a világ legszebb rózsáját az Ur oltára előtt láttam, — szóla a kegyes öreg püspök. — Láttam fényleni, mintha egy angyal képe lett volna. Fiatal leányok járultak a szent vacsorához, hogy keresztségi fogadásukat megújítsák; az üde arcokon rózsák virultak és halványultak; egy fiatal leány lelkének egész tisztaságával és szeretetével tekintett fel Istenhez: az volt a földön a legtisztább és legmagasabb szeretet legelevenebb képe.

— Áldott legyen az ily szeretet, — mondá a bölc, — de közületek még senki sem nevezte meg a világ legszebb rózsáját.

Ekkor egy gyermek lépett be a királynő beteg szobájába; kis fia volt az, s szemeiből és arcán tiszta könnyek folytak alá. A gyermek egy nagy felnyitott könyvet hozott, mely bársonyba volt kötve s ezüst kapesokkal volt fölékesítve.

— Anyám, — szóla a kis fiu, — oh halld csak, mit olvastam itt! — Azzal a beteg anyának ágyára ült s olvasott *ő róla*, a megváltó Jézusról, ki az emberiség iránti szeretetből magát a kereszten halálra adta, hogy az embereket, még a nem-született nemzedéket is megváltsa. — „Nagyobb szeretet ennél nincs a világon!”

Rózsafény vonult el a királynő arca felett; szemei tisztán, elevenen néztek, mert észrevette, mint fejlett ki a könyv leveleiből a világ legszebb rózsája, az örökké maradandó virág, mely az üdvözítő véreből a kereszten fakadt.

— Látom, látom! — mondá lelkesülten és boldogan, — nem hal meg senki, ki e rózsát nézi, *a világ legszebb rózsáját*.

Andersen ut.

Milesz B.

Átkelés egy erdei folyón.

(Képpel.)

Mily öröm, mily élvezet az utazás! — Igen ám, kényelmesen ülve a vasuti kocsii ruganyos támlány-ülésén, s nézni a tarka képeket, melyek az ablak keretében pillanatról pillanatra szemünk előtt elröppennek; s ha kifárad szemünk a folytonosan változó tárgyak szemlélésében, hátra támasztjuk fejünket, s félig szenderegve, a képzelet tovább festi a futólag látott képeket, — először természetihven, de aztán tarkábbnál tarkább színekkel festi a soha nem létezett, soha nem látott alakokat és tájakat — a vonatvezető kinyitja az ajtót s bekiáltja a közel állomás nevét és hogy mennyi ideig tartózkodik ott a vonat — s vége a mulattató álomképeknek

Igy utaznak Európában és Amerika egy részében is; de az angolok északamerikai birtoka, melynek egy része rét-vidék (Prairie), egy része nyílt, erdőtlen, kopár síkság, s végül a legnagyobb része erdővidékből áll, — Kanadától és a Hudson-öböltől nyugatra egész az ugynevezett Sziklás hegységig, s észak felé néhol egész a jegestengerig terjed.

E megmérhetlen erdőségeken át az utazás csaknem legyőzhetlen akadályokkal van összekötve, de mégis akadnak elszánt vállalkozók, főleg az újabb időkben, kik lemondva a civilizált világ elpuhító kényelméről, örömet teszik ki magukat az ilyen veszélyes utazás fáradalmainak és szenvedéseinek, csak hogy ama természet-áldotta, növényekben és ásványokban olyannyira gazdag vidékek megismerése és kikémlelése által hazájoknak, és így az emberiségnek is használhassanak.

Ilyen elszánt vállalkozót találunk ama két kitünő angol férfiuban, kiknek egyike Milton gróf, a másik pedig doktor Cheadle, kik megtették a terhes utat Észak-Amerika közepén át Uj-Yorkból a Karibon tartományig. Mi, kik afféle vadon vidékeken soha sem jártunk, nem is tudjuk elképzelni, mily borzasztó fáradalmak és nélkülözések várnak oly helyeken az utazókra. Szinte két évig tartott utjuk és tudományos vizsgálódásuk.

Az évszak, noha már május végével volt,

még sem volt oly előrehaladva ama erdős, hegyes vidéken, hogy a nap heve a hegyek tetőin és a mély völgyekben már egészen elolvasztotta volna a havat, s ennél fogva minduntalan kiáradott hegyi patakokon és nagyobb folyókon is kellett átgázolniok, s ez majdnem mindig életveszélylyel járt. Minthogy némely vidéken 200 angol mértföldnyire sem található emberi lakot, csolnakra vagy egyéb szállító eszközre sehol sem számíthattak, hacsak maguk nem készítettek valami kompot vagy talpat; de az sem volt mindenkor lehetséges, mert később vágó- és faragó-eszközeiket is elragadta egy kiáradt folyó.

Rendesen lóháton mentek át a megnőtt hegyipatakokon, s a kinek lova nem volt, utitársa lovába kapaszkodék s úgy uszott keresztül a tulpartra; de ilyenkor gyakran megtörtént, hogy a féktelen vizár vagy egy lovat, vagy egy cselédet elragadt magával, s az utazás vége felé minden só-, tea- és dohány-készletök odalett azon lóval együtt, melyre fölrakva volt. Azonkívül még minden írópapir, több értékes váltólevél, vizsgálati műszerek, egy zsebóra, a doktor növénygyűjteményével és Milton gyapot-ágy-neműjével együtt odaveszett, — a szilaj, tomboló folyó menthetlenül lesodorta azokat a nagy Oczeánba.

Szerencsére az eleséget vivő lovat, bár nagy bajjal, de mégis kimentették.

Több ízben közel voltak az éhenhaláshoz; főtt ételt vagy friss húst hónapokig nem ettek, és dohány helyett nyírfahéjat szíttak. Ha egy-egy halat foghattak, vagy egy medvebocsot lőhettek, nagy, de ritka szerencse volt rájuk nézve, de sőt a nyestet is, ha kaphattak, nagyon szívesen megették, pedig annak husa korántsem kellemes ízű és illatú.

Végre egy elcsigázott, elsoványodott lovat vágtak le, és annak húsból tengődtek. Az utat is eltévesztették, az pedig nem is csoda ama megmérhetlen vadonban, s végül is nem a Karibon-vidékre érkeztek, a hová tulajdonkép szándékoztak, hanem Kam-lupsz-erődbe. Itt kipihenték magukat az ut fáradalmaiból, és aztán megvizsgálták a kariboni aranyásó-telepeket is, aztán, majd két-évi fáradságos utazás után, ismét visszatértek Angliába.

Képünk a számos veszélyes folyó-átkelés-

sek egyikét ábrázolja, hanem az őserdő csoda-szépségét nem lehet sem festeni, sem leírni, azt csak látni kellene az embernek, hogy helyes fogalma legyen róla. A fáknak oly sajátos, üde zöld színe van, és egyik csodálatosabb alakja a másikkal, szebbnél szebb virágokkal fődve — és aztán a sok jázminféle bokrok édes, andalító, csaknem kábító illata, az enyhe reggeli lég, a fényes, sajátos világitás — mindez oly bűvös-bájosan hat az emberre, mintha valóságos paradicsomkertben járna, melynek tiszta legét por soha sem mocskolá, ártalmas bűzös gőzök és párák soha sem mérgezték meg.

De mindezen csodák elvesztik bűvös hatásukat, ha az ember a fáradalmaktól és éhségtől kimerülten, utat vesztve bolyong a végtelen terjedelmű magányban, — ekkor csak bármi köznap, éktelen szobába vágyik vissza, a hol legalább terített asztal, párolgó tea és tápláló meleg étkek várnak reá.

Nehéz számadás.

(Képpel.)

Ejnye Peti, mi dolog ez?
Híja van a pénznek!
Édes anyád szemei rád
Haragosan néznek;
Jó nagyanyád oda hajol,
Meggolvassa ő is,
De — hiányzik öt réz krajczár,
Ugy találja ő is!

Boltba küldtek egy forinttal,
Ezt meg amazt venni,
A boltosnak fizetsz ennyit,
És visszajár ennyi, —
Mindezt jól a szádba rágták,
S hoztál, a mit kellett;
Hát a visszajáró pénzből
Öt krajczár hová lett?

Ez most ám a fogas kérdés,
Erre felelj, kincsem!
Zsebedből nem eshetett ki,
Minthogy zsebed nincsen;
Uram fia, talán bizony
Czukorra prédáltad?!
Csak ki vele egymásután,
Nyisd ki hát a szádat! —

Hanem Peti bölesen hallgat,
Csak az ujját szopja,
És szó nélkül szégyenkezve,
Kullog a kuczokba.
Látod Peti, így jár, a ki
Rosz fát tesz a tűzre, —
Mert a nádméznek is lehet
Fanyar utóíze

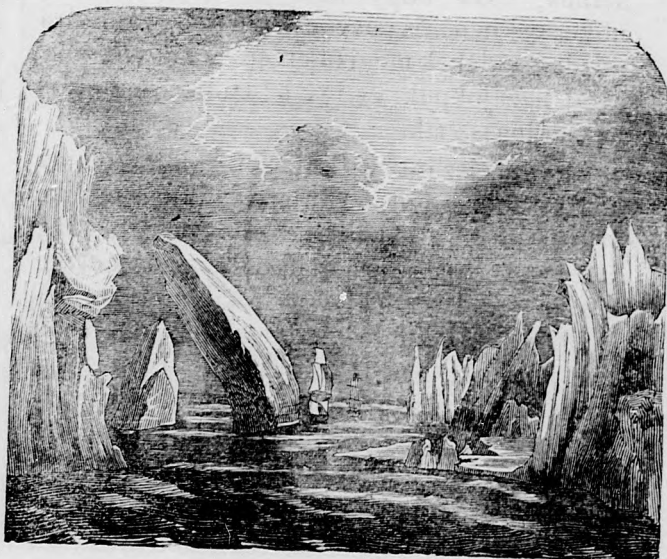
Fóka-vadászat.

(Képpel.)

„Fordulj! A kormányt le! Kibontani a vitorlát!”

Igy hangzának az öreg Andrus parancs-zavai, melyeket kísérőjéhez, a fi atal Larsz-hoz intézett, a könnyű keleti szél által mozgásba hozott tengeren. Az öreg megengedte nekem, hogy résztvehessek e kirándulásban, vagyis a fóka-vadászatban, — és a hegyes orrú sajka, néha egészen az egyik oldalra hajolva, gyorsan repült a habzó hullámon, melyeknek habtarajai, a tisztán felkelő nap sugaraitól megaranyozottan, zúgva törték meg az Odinszholm sziklasziget meredek partján, hanem néha — elég szerénytelenül — a nélkül is szűk sajkánkba is betolakodtak. Még délelőtt el kellett érnünk a szárazföldet, hol a fókák délben részint a homokos parton, részint a lapos gránitsziklákon szoktak nyugodni.

— Hallja, Andrus bácsi, — kezdém, midőn végre a sajka egyenes és szilárd irányt vőn, — nem volna-e helyes, ha egy kis szívüditőt vennénk magunkhoz?

Az öreg mosolygott, midőn kis üvegkulacsomat, teli finom likőrrel, oda nyújtám neki; ajkaihoz emelte azt s félig üresen adta vissza nekem, csak egy nyájas tekintettel fejezve ki köszönetét.

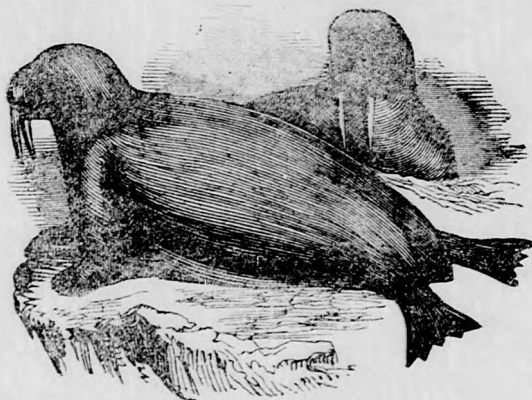
— Sok ezukor és kevés szesz! — mondá végre, — de így hajnalban majd olyan jól esik, mint a tiszta rozspálinka.

Kényelmesebben kinyújtózkodva, pipára gyújtott s éles tekintettel, de fölötte kedélyes nyugalommal nézett utazásunk még meglehetősen távollévő céljára, a Spithamfokra, melyhez csak nagyokat kerülve közelkedhetünk. A szárazföldnek ezen foka jelzi a finn-öböl kezdetét s észak és nyugat felé számtalan apró zátonyokkal, jég- és kősziklával van környezve, s e szerint a fókák által nagyon kedvelt tartózkodási hely. Miután a tengerpart lakói csak kivételesen foglalkoznak foka-vadászattal, régóta jönnek át minden évben Runöböl, mely sziget a Riga-öböl közepén fekszik, merész vadászok, kik aztán a Wormsz, Nukö és Odinszholm szigeteken saját kis kunyhóikban laknak, és a vadászat jövedelmének tizedét a sziget birtokosának fizetik.

Andrus, ki csak kevéssel azelőtt jött vala Runöböl, a legügyesebb és legtapasztaltabb foka-vadászok egyike volt, s így hát, miután még egy kortyot magához vett, azon kéréssel fordultam hozzá, közöljön velem egyetmást a fókák életmódjáról és a vadászatról, miután ezen állatok engem gyermekségem óta nagyon érdekeltek. Az öreg mosolyogva csóválta fejét hosszú, szöke, őszbevegyült fürteivel, melyeket a szél éles, időedzet vonásaira fújt, hátra simitá azokat és kezdé:

— Ha ezen állatok önt annyira érdeklik, akkor már bizonyára olvasta valami könyvben, hogy a foka-fajok nem csak nálunk élnek az északon, hanem otthon vannak valamennyi tengerben. Általánvéve azt mondják, hogy az északi a legtöbb, a déli tengerek pedig a legkülönösebb fajokat mutatják fel. Legközönségesebb a kisebb fekete faj. Furcsa ezen állatok első gyermekége. Február hóban a nőstény a jég szélén valami oltalmazott helyet keres, mit könnyen találhat, mert a szél rakásra hajtja össze és tornyosítja a jeget, úgy hogy a jégtáblákból valóságos kunyhók képződnek,

szobákkal és kamrákkal, melyek puha frishóval bélelve, meleg gyermekszobául szolgálnak a foka-asszonyságoknak.

Miután a kis foka a napvilágot megpillantá, anyja annak közelében tartózkodik a vízben, és mindennap kijön a jégre, hogy fiát megszoptassa; akkor hátsó lábaira ülteti s első lábaival erősen magához szorítja. Azt mondják, hogy a kis foka anyja minden látogatásánál hat fonttal nehezebb lesz, úgy hogy már három-hetes korában negyven font szalonnája van. Ekkor elveszti a hosszú szőrt, melyet magával hozott a világra, s felveszi rendes sima, rövidszőrű barnás bundáját. Egy hónapos korában lassankint uszni tanul, s miután az anyja elválasztja őt, megtanul halakat enni, s maga jár tápláléka után.

A foka-fajok majd mind szeretnek vándorolni, de mégis azt tartják, hogy a hol az ember fókákra talál a tengeren, onnan a part legföllebb 30 mértföldnyi távolságban van. Az északi fókák leginkább a szilárd jég szélén szeretnek tartózkodni. Ha a tenger aztán beljebb is befagy, úgy hogy a fészkekhez való bejárás, hol a kölykök fészkenek, elzárathatnék, akkor az öregek feltörrik a még vékony jeget, alulról neki feszítve vállukat, és megnagyobbítják a nyílást első lábaikkal, úgy hogy kényelmesen feljöhessenek és megint vissza is mehessenek. Az ilyen kijárást a legkeményebb hidegben is nyitva tartják. Azonkívül még a környéken is különféle helyeken több, néha 50 kicsi kerek lyukat csinálnak maguknak, melyeken át épen csak orrukat dughatják ki — lélegzés végett, minek minden negyed-órában legalább egyszer kell történnie. Ha sok hó van, akkor a foka egészen a hó alatt

Atkelés egy erdei folyón. (Eszel szövegét a 101. lapon.)

G. LAMMÉ, sc.

készíti fészket, s onnan hosszú folyosókat csinál magának, mint a vakond, úgy hogy kívülről semmit sem lehet észrevenni. A

kijáró- és szelelő-lyukak szintén hóval vannak fődve, mely fölül rendesen oly keményen megfagy, miszerint az ember járhat.

Nehéz számadás. (Lásd szövegét a 102. lapon.)

lakásaik felett, a nélkül, hogy sejténé. Áprilban olvad és oszlik a jég, s vele együtt távozik a fóka is, de most is a part közelében

marad, a mennyre lehetséges, mert tavaszkor a halak, melyek táplálékul szolgálnak neki, a kis folyókba és öblökbe vonulnak,

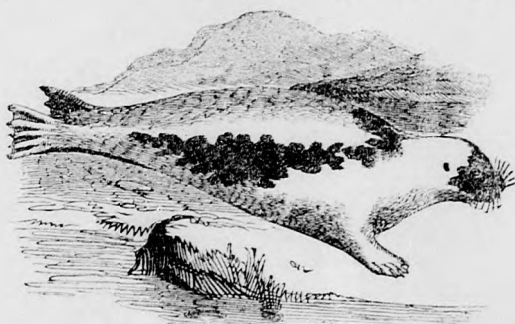
hogy ott tojásaikat lerakhassák. Ha a foka nagy halat fog, akkor felmászik vele a jégre, vagy egy szirtre, hogy ott annál kényelmesebben elkölthesse.

Sajkáink, egyenkint 6—8 emberrel, majd az egész nyáron itt időznek, vagy az északi partokon, hol feltaláljuk vadainkat. Ha zsákmánnyal térünk vissza, akkor a szalonnát annyi részre osztjuk, a hány személy van, — de először kimérjük a lelkésznek járó illetéket. A bőr azé, a ki agyonlőtte a fókát. Azon kívül, mit saját használatunkra zsirnak kiolvasztunk, a többi szalonnát eladjuk Rigában, s az árán gabonát, lőport, ónt és szükséges ruhaneműeket vásárlunk, meg az adót is megfizetjük. Azon hust, a mit el nem használunk frissiben utazásunk közben, megfűstöljük s elteszszük télire.

További kérdéseimet elvágta az öregnek halk kiáltása: „Behuzni a vitorlát!“ — A sajka a szél ellen fordult, Larsz sietett a parancsot teljesíteni, s néhány evező-csapás után a sajka orra egy zátonyba ütődék. A két vadász figyelmesen nézett egy közellévő zátonyra, hol én is valamit mozogni láttam, mi úgy nézett ki, mint fekvő tehenek. Az öreg ovatosan kiszállt s én követém őt. Egy kis szigeten és aztán több sekélyesen át kelle gázolnunk, hol minden lépésnél az agyagos iszapba süllyedtünk és igen nehezen haladhattunk. Egy nagy gránitszikla mögött, mely tán 150 lépésnyire volt távol ama zátonytól, megálltunk, hogy kipihenjük magunkat, s onnan jól szemügyre vehettük a csoportot.

Három foka volt ott, két nagy és egy kisebb, s így hát bizonyára egy egész család, mely a legtökéletesebb biztonság érzetében kényelmesen nyújtózkodék a verőfényben. Andrus sugá nekem, kövessem őt egy hasonló köszikláig. S így hát négykézláb oda másztunk a zátony hegyes, jeges kövein, egypár vizpocsétán keresztül, s most egészen közel, előttünk volt az értékes vad. Társam utasítása szerint a legközelebb fekvő fókára czéloztam, szemének irányozva a lövést, ámbár az nem volt egészen felém fordulva. Andrussal majdnem egyszerre sütöttem el fegyveremet. Mind a három foka lezuhant nyughelyéről, s midőn közelebb értünk, egy nagy fókát láttunk felfordulva uszni a vizen, — zsirja nem engedé

a testet a víz alá süllyedni. Hanem a másik fókának, ámbár azt hittem, hogy biztosan találtam, semmi nyomát sem láttuk. Mig én kissé megszegyenülve körülnéztem, Andrus örömsugárzó szemmel, mint egy diadalmas hős, állt zsákmánya mellett s hangosan kiáltott társának: „Hej hó! Hej! Ide!“ — Larsz azonnal, a mint a lövés eldőrdült, a vízbe lökte a sajkát, de nagy kerülőt kellett

tennie, hogy hozzánk juthasson. A mint oda ért, azonnal lett dolga a késeknek; a foka fejét és beleit a vízbe dobták, a szalonnát, hust és bőrt gondosan berakták a sajkába. Nagy állat volt az, szép tarka szőrű, és Andrus bácsi 200 fontra becsülte szalonnáját, s így körülbelül 20 rubelt remélt érte kaphatni, a mi körülbelül 40 ezüst forintot tesz.

(Vége következik.)

A promontori barlanglakók.

(Képpel.)

Buda várostól délre, és pedig ettől csak egy kis területű síkság által elválasztva, a Duna felé egy keskeny, alacsony hegygerincz vonal, mely végső fokával közvetlenül a Dunára könyököl s hatalmas gátat képez a tövébe épült helység terjedésének. Ezen helység a kőbányáiról, kitünő boráról és gyümölcséről híres Promontor, vagy Budafok.

Hanem e hegység gazdagon kárpótolja Promontor lakosait ezen akadékoskodó szélségeért, mert nem csak hogy lejtőin nemes bort terem s oldalában óriási pinczehelyiségek vannak, de még ezen kívül a hegység maga megbecsülhetlen kincset rejt belsejében, mely a főváros közelsége által még nagyobb jelentőséget nyer.

S vajjon mi lehet ezen kincs? . . . kérdik

sokan kedves fiatal barátaink közül. Arany-, ezüst-, vas-, vagy — vagy — — tán éppen valami drágakő-bányák vannak ott? . . .

Igen, kis olvasóim, eltaláltuk! — Drágakőbányák, — s az onnan kikerült köveket drága hazánk fővárosának ékesítésére használják, szebbnél szebb palotákat építvén belőlök. — Ugy! tehát építmény-kőbányák azok!!

Még pedig kitünő fajú építményköveket hoznak a promontori kőbányákból, s ezek fejtese bő jövedelmi forrást nyújt számos családnak.

Ha egyszer nyáron kirándulva Promontorra, a helységből fel a hegyre vezető ösvények egyikén néhány száz lépésnyire haladunk, csakhamar igen sajátos alakú házak tömkelegébe tévedünk. E házak, ha csakugyan azoknak nevezhetők, jobbára földalattiak, s általában a föld színénél mélyebb fekvésűek. Nagy részök a talajba vájt gödrökből áll, tehát hasonlóak az ugynevezett alföldi putrihoz, — de ezeknél sokkal érdekesebbek a termés-sziklába vésett valószínű barlangok.

Itt tehát a szó szoros értelmében barlanglakókkal van dolgunk, s érdekes lesz, ha a promontori troglodyták (barlanglakók) földalatti életmódját közelebbről megtekintjük.

Ezen barlangok nem természetesek, hanem, mint már említettük, mesterségesen vannak a sziklába törve, a mit meglehetősen szabályos alakjuk is bizonyít. Lakóik azonban nem hasonlóak az aethyopiai és abysszíniai barlanglakókhöz, kik a művelődésnek még igen alacsony fokán állnak, — nyers húst esznek és nyers állatbőrökkel ruházkodnak, — ezek ellenkezőleg igen szorgalmas és derék munkások, kik ünnep- és vásárnapokon családjuk kedélyes körében élvezik otthonjuk örömeit.

Az ilyen barlangházak vagy inkább lakások készítése módja igen egyszerű. A hegyoldalon, mely egy kis hantréteg alatt csupa tömör, de porhanyó mészkőből áll, nyár folytán a megtelepülni vágyó munkás elfoglal néhány négyszögölnyi tért, s a tél beálltával aztán néhány szomszéd barlanglakó segítségével hozzálát a munkához. Mélyedést váj a sziklába, jakkorát, minőt a tervezett lakás terjedelme igényel, s a kivájt

követ eladja jó pénzért. Egy szobának való ür kitörése jóformán igénybe vesz egy egész téli munkát, s ha a lakás két szobából áll, akkor a másodiknak kiadását a következő télre kell halasztani, mert nyáron át a munkások vagy a kőbányákban, vagy a szőlőkben dolgoznak s nem érnek rá egyéb munkára.

Mint látjuk, barlanglakóink építkezési modora homlokegyenest ellenkezik a földszinén lakó embertársaik építésével. Mert míg az utóbbiak a lakásul használandó szabad tért köfállal rakják körül, amazok a kellő ürt csupán a kövek eltávolítása által nyerik s fel vannak mentve a falrakástól, mert a természetes szikla tömörsége teljes bátorságot és minden fálnál biztosabb oltalmat nyújt nekik.

A köfajtás ezen hegységben igen egyszerű, s mert löpor nélkül történik, olcsó is. Kalapács-, fűrész- és repesztő-vason kívül mást nem igen szoktak alkalmazni. A köpuha, hanem kitünő jó, s mindazon nagyobb-kisebb fehér kőkoczkák, melyeket Pesten az építkezéseknél látunk, a promontori kőbányákból kerülnek ki, — s itt láthatjuk is, milyen könnyen fűrészelik a roppant kőtuskókat szabályos koczkákra.

Rajzunk egy nagy, a köfajtás folytán kivájt barlang nyílását ábrázolja, belülről kifelé tekintve. Alagutnak vagy földalatti utcának is lehetne nevezni, mert két nyílása van, s jobbról-balról vagy kilencz ház van benne, melyek már inkább háznak mondhatók, mert legalább egy vagy kétfelől oldalfalaik vannak, rendes ablakkal s részint fatetővel is ellátva.

A promontori kőzetnek még legkisebb törmelékei is felhasználhatók. Nagyobb darabkái igen tiszta anyagot szolgáltatnak a kerti utak és ösvények porondozására, s a legapróbb hulladék, finomra megtörve, kitünő köport ad a faedények és deszka-padlat surolására.

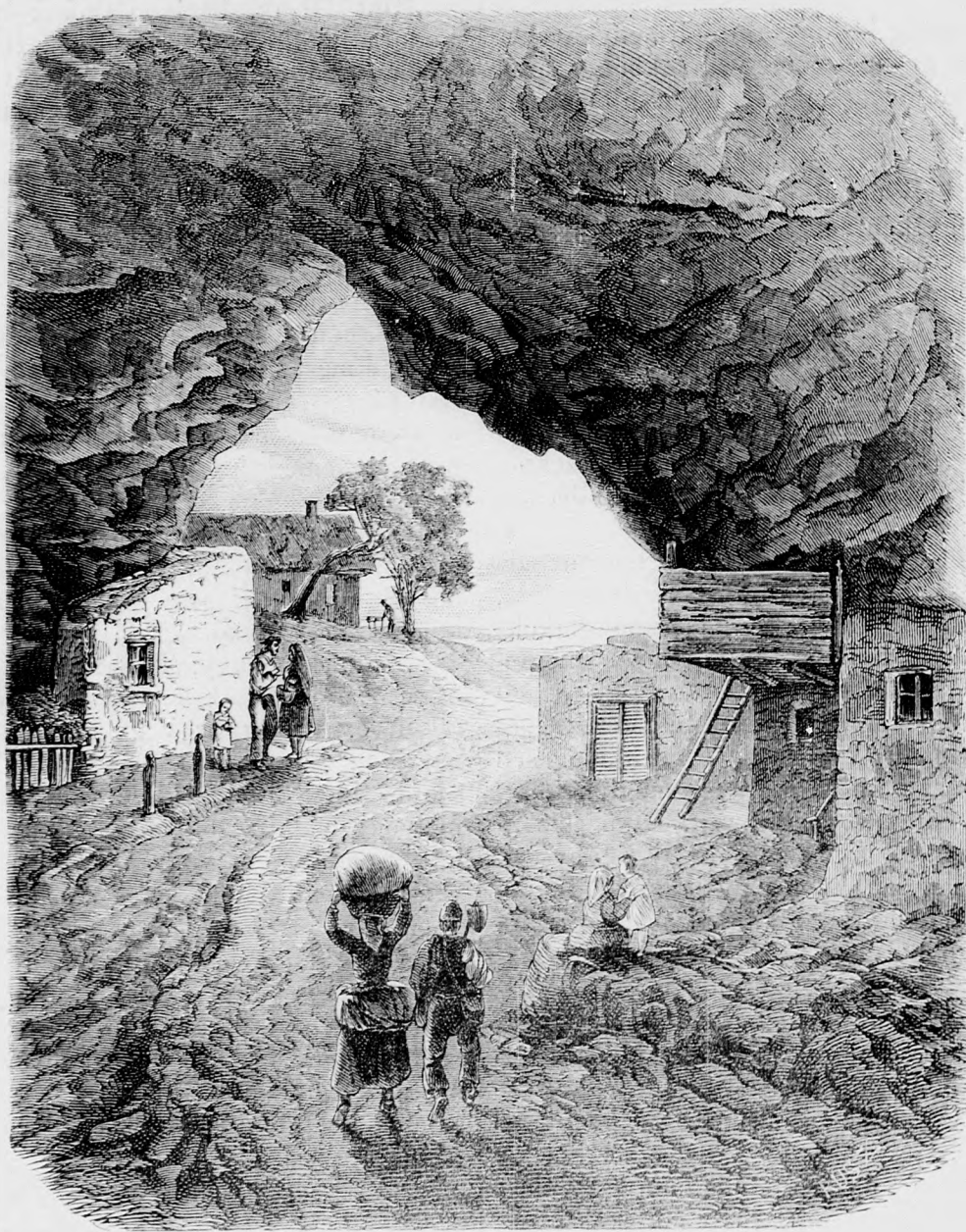
A szulu-kafferek.

(Képpel.)

Kelet-Afrikának egy, még kevésbé ismert tartományába vezetjük olvasóinkat, ha ugyan kedvük van velünk oda kirándulást tenni. És miért ne lenne? Az igaz, hogy ott sétálni

nem a legbátorságosabb, sőt nagyon is veszedelmes, hanem kis utitársaink e tekintetben teljesen nyugodtak lehetnek, mert biztosíthatjuk, hogy oly láthatlanul utazunk, mintha ama mesebeli köpönyeg lenne rajtunk, s így sem a ragadozó vadállatok, sem a fosztogatni szerető benszülöttek nem fogják sejteni jelenlétiinket. Tehát induljunk!

A Zambesi folyón haladunk fölfelé. A táj mindenütt a legelhagyatottabb, földművelésnek alig látjuk némi nyomait; találunk ugyan egy-két portugál gyarmatot, de ezek állapota is nagyon szomorú, minthogy folyvást ki vannak téve egy szomszédos vad nép pusztításainak és zsarolásának, úgy hogy a gyarmatok lakói bizony már sokszor meg-

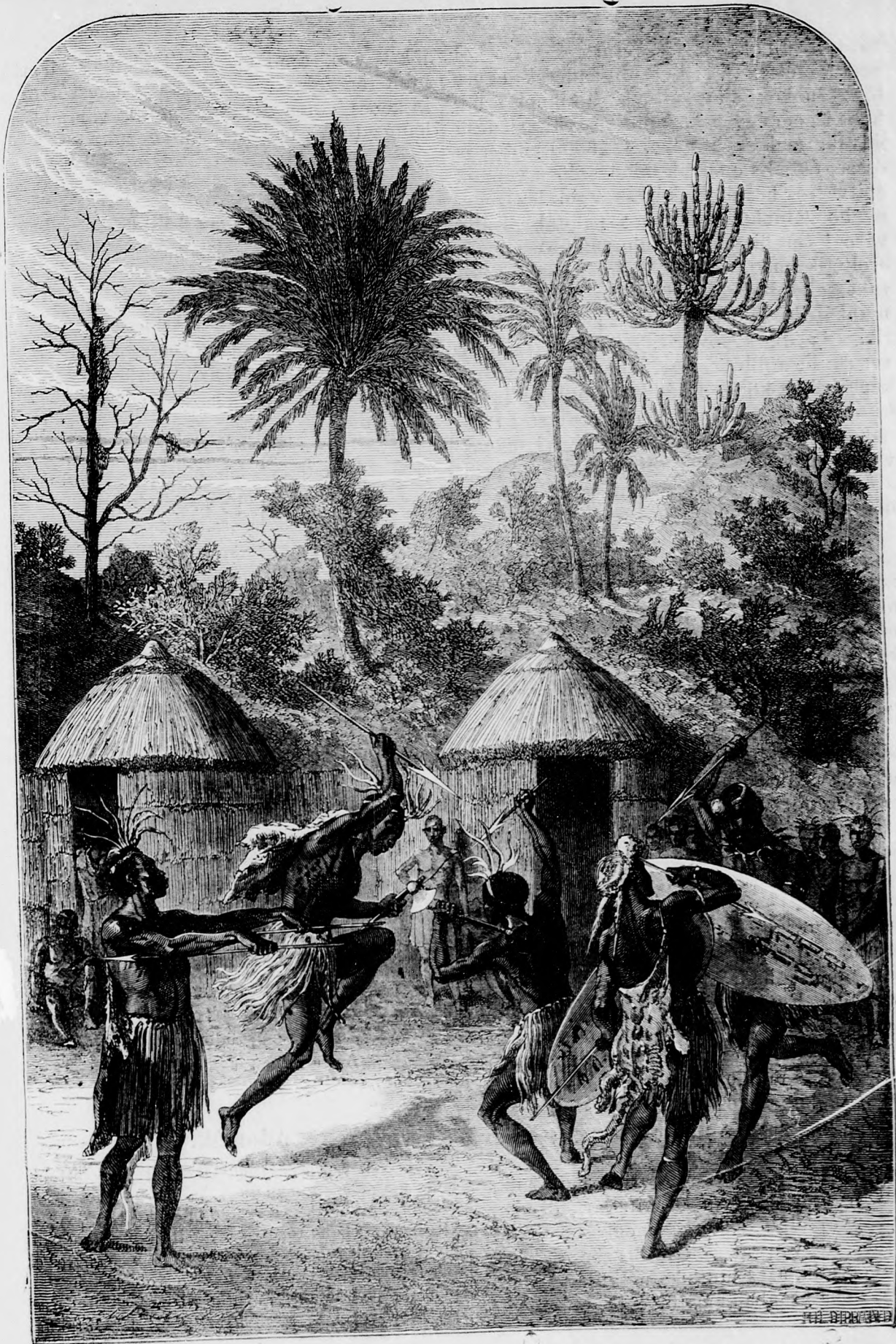

A promentori barlanglakók. (Lásd szövegét a 106. lapon.)

siratták azon órát, amelyben ide költöztek. E pusztító és zsaroló nép a szulu-kafferek, kiket landinoknak is neveznek.

A Zambesi folyó jobb partján befelé

terjedő egész nagy terület a szulu-kafferek birtokát képezi, kik rablásból, vadászatból és marhatenyésztésből élnek, s valóságos rémei a szomszédos gyarmatosoknak, mert

Tánczó szulu-kafferek.

lát a landinok ott is szeretnek aratni, a hol nem vetettek... A szulu-kafferek egyes törzsfőnökök alatt állnak, a kiknek székhelyei nem egyebek, mint nagykiterjedésű falvak, melyekbe néha 4—6000 ember is összegyűl. És e falvak minő szépen vannak építve! — hozzájok képest a mi legszegényebb falunk is valóságos palotákból álló város! De hiszen a szulu-kafferek nem is erőltetik meg magukat alap-ásással, falrakással, tetőgerenda-faragással s más efféle munkával; az ő viskóikat az asszonyok építik, és pedig a következő módon: karókat vernek be a földbe, úgy, hogy azok kis kört képeznek, a köröket náddal befonják s belül kitapasztják, aztán szintén nádból tetőt raknak, és készen van a 9—10 lábnyi magas viskó, melynek — az ajtót kivéve — sem ablaka, sem más nyílása nincs. Milyen lehet ott benn a levegő!

Malmaik nincsenek, mert még nem birnak annyi ismerettel, hogy malmot tudnának készíteni. Ugy segítenek tehát magukon, hogy a gabonát — mint az ő hajdankor népei — lapos köre helyezik és egy másik kövel összezúzzák. Hogy az ilyen lisztből készített tészta nem igen éreztek étvágyat, azt, ha nem mondjátok is, elhiszszük!

E vad nép, mint általában a harczias népek, fölöttébb kedveli a tánczot; ha harczba mennek, ha harczból térnek vissza, ha áldozatot vagy valami ünnepélyt tartanak, a táncz soha sem marad el. Mikor Schupangában és Senában, e két portugál telepen, a szulu-kafferek fegyveres csapatja megjelenik, — pedig rendszeren minden évben megteszik látogatásukat, — hogy a sarczot, vagyis az adót fölvegyék, a zsarolást mindig hadi táncz előzi meg és az is fejezi be. E tánczról némi fogalmat nyújt mellékelt képünk. Néha csak négyen-öten járják, máskor meg az egész csapat neki kerekedik, s mindenféle nevetséges mozgás, bakkecske-ugrás és eszeveszett szaladgálás közben úgy rugják a port, hogy csak úgy szakad rólok az izzadság, s a mellé rémségesen rikoltoznak és forgatják hajító dárdaikat, mintha egymást mindjárt föl akarnák nyársalni. S hozzá még az a legfurcsább, hogy a zenét legtöbbször csak úgy odaképzelik, azaz muzsika nélkül ugrándoznak. Néha azonban megtörténik, hogy zené-

jök is van, a mi ép oly éktelen és lármás, mint tánczuk, — s nincs az a zeneszerző, a ki képes volna e tánczenében valami őszhangzatot és melodiát fölfedezni.

A r a n y - s z a v a k.

Nagymamától.

I. Honszeretet.

Különböző érzés ha emeli keblemet,
Első lesz közöttte a meleg honszeretet,
S ha a felnött ifjunak nyilik majd tettező:
Vért és életet áldoz a hazaszerető!

II. Szabadság.

Akaraterővel felruházva,
Jogot formálunk a szabadságra;
S e jogunk ha nemes irányt veszen:
Boldogságunk s írig tartó leszen.

III. Testvériség.

Vérrel szerzett szent föld
E nemzet drága hazája,
S méltók rá fiai,
Testvérként ha szeretik egymást,
S kik előtt, mint példa,
Fönlebeg az ősök alakja!
— Nagy lesz Magyarország.
S érczfala — nemzeti szív!

IV. Egyenlőség.

A rongyba burkolt,
Nemesen dobogó szív,
Hozzád magasul,
Te büszke címeres urfi!
Érdemet név, rang
Nem ad magába' csupán, —
Jó szív, ész, tudomány
Az, a mi megnemesít!

Adomák.

— Vak engedelmesség. Olyan régen történt hogy ma már adomának is beillik. — Abban az időben, mikor még a távirda nem volt feltalálva, Oroszországban tornyokat építettek egymástól olyan távolságban, hogy egyiktől a másikig el lehetett látni. E torony tetéjén volt egy hosszú pózna, erre huztak fel azután zászlót, vörös kosarat s egyebeket, a mint azt most a vasutaknál

látjuk. Ezekkel adtak azután jelt egymásnak. A mint az első toronyban a jelt megadták, úgy kellett azt a szomszéd toronyban utána csinálni, egész odáig, a hová az üzenet szánva volt. Egyszer az orosz czár egy ily üzenetet küldött Szibériába, e sivatag, kietlen országba, a hová számkivetésbe küldik Oroszországból azokat, a kik a czár ellen vétettek, vagy valami nehéz bünt követtek el. Az adott jel eljutott egész Szibéria határáig. Itt azonban egyszerre elakadt. Az egyik toronynak öre tudniillik leitta magát, elaludt, s így a jelt nem hogy tovább adta volna, de még meg se látta. Csak mikor felébredt, akkor vette észre mulasztását. Kétségbeesett rémületében; eszébe jutott, hogy őt most az ólombányákba küldik, a hol minden ember előbb-utóbb elpusztul a rosz levegőtől és annak a hétégu szijas ostornak az ütésétől, a melyeknek minden ágára éles horgok és ólomgolyók vannak erősítve. Mit csináljon, hogy e szörnyü büntetést elkerülje? Mit? hát felmászott a torony rudjára, nyakába vette a kötelet s azon módon felakasztotta magát. Ott lógott a szélben, mikor a legközelebbi torony öre meglátta. „Tyüü, a mennykőbe! — így kiáltott fel — hát én ezt már most utána csináljam? Kénytelen vagyok vele, mert a czár parancsolja.“ Őt percz mulva ott himbálózik már a levegőben a második ór is. A harmadik ór is megrémült az adott jelre, de ő sem kerülheti ki sorsát, utána csinálja s felakasztja magát a torony rudjára az is. És így valamennyi toronyór sorban egymásután mind felakasztja magát egész Tobolszkig, mely Szibériának fővárosa. Itt aztán utána járnak a dolognak, kiderült az egész, s a siberiai kormányzó kiadja a rendeletet, hogy a sajátkezü felakasztást abba kell hagyni; — különben a tengerpartig valamennyi toronyór felakasztotta volna magát egymásután.

— **Ő nem lopta.** Faluvégén sátorozott a cigányraj, s a dáde épen egy kácsát forgatott a nyárson, mikor az öreg biró arra menve, meglátja a sütőgetőt, s kérdi: „Hol loptad azt a réczét te cigány?“ — „Nem loptam én ezst, biró uram, hanem bele akart fuladni seginyke a tóba, — én kimentettem, s most száritgatnám megint.“

Krónika.

† **Karolina Augusta** esászárné, néhai Ferencz esászár negyedik neje, kétheti betegség után e hó 9-kén délben elhunyt. Király ő felsége, Rudolf koronaherceg, ugyszintén a királyi ház tagjai a beteg lakásán már korábban összegyültek és virrasztva töltötték az éjt. Reggel távoztak, de csakhamar ismét visszatértek. A királyi család a bekövetkezett halál után még egy negyed órát töltött imádkozva a tetemnél. A holtnál azután csak a gyóntatópap és az ápolást teljesített két szürke néne maradt vissza. A gyászhir a király

rendeletére azonnal táviratilag elküldetett Gödöllőre, a királynénak és Gizella főherczognőnek. Az elhunyt 1792-ben febr. 8-án született és 1816-ban kelt egybe Ferenczcel. Atyja Miksa bajor király volt.

— **Országos zene-akademia.** Az országgyűlés elhatározta, hogy Pesten országos zene-akademia álltassék fel, melynek leendő főigazgatójául világhírü művésznket, *Liszt* Ferenczet emlegetik. Ez örvendetes hirt annál is inkább sietünk közölni, minthogy bizonyára kedves olvasóink közül is többen lesznek, kik zenészeti képességgel bírván, magukat a művészet ezen ágában tökéletesíteni ohajtják, s ezen ohajuk most az orsz. zene-akademia felállítása után könnyebben teljesülhet, mintha nagy költséggel külföldön kellene magukat kiképeztetniök.

— **Kegyeeletes ünnepély.** Arad város e hó 8-án nagy ünnepet ült; akkor ment végbe azon honvédek emlékszobrának leleplezése, kik 24 év előtt sz aradi utczai harcban elesetek. Az ünnepély a kath. templombán tartott gyász-misével vette kezdetét, mely után a beláthatlan hosszaságu ünnepélyes menet a leleplezendő szoborhoz indult. Ott először a dalárda elénekelt a „Szózat“ egy versszakát, azután Nagy József régi honvéd megható beszédet tartott. Beszéde végeztével a lepel lehullott a szoborról, mely Aradi Zsigmond szobrászhazánkfának műve. A dalárda most a „Főti dal“ azon versszakát éneklé, mely így kezdődik: „A legelső magyar ember a király,“ — utána pedig Kölcsey Hymnusának első versszakát. Így ment végbe a szép ünnepély, mely után a jelen voltak magasztos érzelmekkel eltelve oszlottak szét.

— **A pesti állatkert ritka szép vendégekkel,** vagyis inkább lakosokkal gazdagodott; ezek őt orosz lány, egy leopárd és egy foltos hyena. Van is már sok nézőjök.

— **Óriás gyermekek.** Pesten egy 14—15 éves fiut mutogatnak, ki nagysága, de még inkább kövérsége által általános bámulatot kelt. Olyan nagy, mint egy jól megtermett férfi, vastagsága pedig a régi cserépkályhákra emlékeztet. Hanem Kaposvár mellett Simonfa helységben van egy 4 éves leányka, ki még a most említett fiun is tultesz; ez az óriás baba 130 fontot nyom. Szüléi egyszerű földmivesek, s az a legnagyobb csoda, hogy még nem mutogatják pénzért.

A nagyvilágból.

— **Vérmérgezés aczéltollal.** Hogy még az ártalmatlannak látszó aczéltoll is minő veszedelmes lehet, bizonyítja a következő eset: Gössnitzben egy vasuti hivatalnok irás közben megszurta kezét az aczéltollal, hanem ezt semmibe sem vette, mig-nem tizenhatsz óra mulva egész karja szörnyen megdagadt. Most természetesen orvost hitt, s ez

azt mondá, hogy a bajt a toll szurása által okozott vérmérgezés idézte elő. Minthogy a segély szerencsére még jókor jött, a beteg kar nemsokára meggyógyult. Ezen esetből különösen az iskolás gyermekek is megtanulhatják, hogy az aczéltollal is vigyázva kell bánni.

— **Európa legnagyobb harangja.** A kölni székes-egyház új „császárharangja,” melyet huszonkét elfoglalt francia ágyuból öntöttek, 5.83 meter magas és 7 meter átmérőjű. E szerint Európában ez lesz a legnagyobb harang, a melylyel harangoznak. Moszkvában ugyan van egy még nagyobb harang, de ezt soha sem huzzák meg, hanem csak szívével ütik.

— **Következő mulatságos történetkét** beszélnek el a francia lapok: Egy vadász a Pithiviérs közelében fekvő erdőben titokban már több vadat lőtt, azonban a felügyelő egyszer tetten kapta, „Hol van szabadalma?” — kiáltott a vadászra. Ez nyugodtan állott s csak dühösen forgatta szemét. „Mutassa elő vadászati szabadalmát!” — ismételte a felügyelő. A vadász most sem felelt, hanem vicsooritotta fogait, s elkezdett morogni. „Eszeveszett-e ön?” — kiáltott fel végre a felindult felügyelő. „Ha az vagyok-e?” — ordítá most a vadász, — „igen, az vagyok. Azt hittem, ha egy nyulat nyersen megeszem, felgyógyulok, de semmi sem használt az átkozott kutya marása ellen. Valakit meg kell harapnom, különben meghalok,” s ezzel a felügyelőnek indult. Utóbbi természetesen halálra ijedve elrohant, s a ravasz vadász nevetve folytatta vadászatát.

— **Spanyolországban** már hosszú idő óta forradalom dúl. A carlisták — Don Carlos párhívei — fegyveres kézzel akarják megbuktatni a mostani kormányt, s a hegyes vidékeken makacsul harcolnak a királyi csapatok ellen. Ha egy ponton szétüzetnek, más helyen megint felütik fejüket. Sőt a legutóbbi időben Spanyol- és Franciaország közt a közlekedést is megszakították. Amadé spanyol király, az olasz király fia, nem igen jól érzi magát Madridban, honnan legutóbb az a hír érkezett, hogy már trónjáról is le akar mondani. Lám, még királynak sem jó lenni!

Talányok.

1)

IG ig ig ig IG
ig ig ig ig

L í

2)

Szőllősy Balázstól.

4. 10. 8. 12. A művészet egyik ága. —
2. 1. 4. 5. Mindnyájunknak édes anyja. —
14. 4. Erdős vidék a lakhelye,
Jaj de jó a pecsenyéje. —
7. 6. 1. Ne feledkezz' erről meg te. —
11. 10. 6. 4. 12. 16. Magyar, olasz, angol, német. —
3. 13. 6. 5. Jó gyümölcs ez, kedves néktek. —
9. 10. 13. 7. Szép a férfi, hogyha ilyen,
De hozzá mívelt is legyen. —
1—16. Nagy írónk s költőnk mondta ezt,
Soha, soha el ne felejtsd!

Kern Hugótól.

3)

ly ly

4)

baj baj

5)

Sternthal Lajostól.

2. 3. Hasznos ásvány neve ez. —
1. 2. 3. 4. Rokonszenvet bélyegez. —
5. 4. 3. Folyadékknál mérték. —
4. 3. 1. Köteles használ, nem pék. —
3. 1. 2. 4. 5. Drága nem lesz ez soha. —
1—5. Szárnyas; erdő lakosa.

Megfejtési határidő **márcz. hó 24-dike.**

A 4., 5., 6. számokban közölt talányok értelme, a megfejtők neveivel és a jutalomsorsolás eredményével együtt **a folyó hó utolsó vasárnapján** megjelenendő számban lesz közzétéve.

Szerkesztőségi kis posta.

K. L. urnak: Valóban nem a mi tudtunkkal történt a kellemetlenség. A cikk a márcz. havi első számban.

B. J.-nek B.-Csabán: Neve az előfizetők könyvében be van jegyezve. Talán valaki meglepetést kívánt szerezni önnek.

A kik talányokat küldtek és küldenek, azokat némi türelemre kérjük. A használhatókra egymás után rá kerül a sor.

TARTALOM.

A szerencse kereke. Elbeszélés. Nagyanyától. (Képpel.) — Szülőföldemen. (Vers.) — A világ legszebb rózsája. Rege. — Átkelés egy erdei folyón. (Képpel.) — Nehéz számadás. Vers. (Képpel.) — Főka-vadászat. (Három képpel.) — A promontori barlanglakók. (Képpel.) — A szulu-kafferek. (Képpel.) — Arany-szavak. Nagymamától. — Adomák. — Krónika. — A nagyvilágból. — Talányok. — Szerkesztőségi kis posta.

Figyelmeztetés. A szerkesztőség számára küldendő levelek ekkép czimezendők: **A „Kis Vasárnapi Ujság” szerkesztőségének. Pest, egyetem-utca 4. sz.**

Felelős szerkesztő: **K. Beniczky Irma.**